ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 7.9.2026 г.
COM(2026) 448 final

2026/0249 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз по отношение на измененията на приложенията към Спогодбата за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR) и на приложените правила към Европейското споразумение за международен превоз на опасни товари по вътрешните водни пътища (ADN)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение засяга решението за определяне на позицията, която да се заеме от името на Европейския съюз (ЕС) по отношение на измененията на приложенията към Спогодбата за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR) и на приложените правила към Европейското споразумение за международен превоз на опасни товари по вътрешните водни пътища (ADN), които ще се прилагат от 1 януари 2027 г. във връзка с предвиденото изтичане на периода на изчакване, в който договарящите страни, членки на Работната група по превоза на опасни товари (WP.15) и на Административния комитет на ADN, могат да възразят срещу предложените изменения в изданието за 2027 г.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Посочените по-горе приложения и правила, известни като приложенията към ADR и приложените правила към ADN, уреждат съответно международния превоз на опасни товари по шосе и по вътрешни водни пътища между членове на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН), които са и договарящи страни по ADR и ADN.

Развитието на превоза на опасни товари по шосе и по вътрешни водни пътища както в рамките на ЕС, така и между ЕС и съседните държави, е ключов елемент от общата европейска транспортна политика и гарантира правилното функциониране на всички промишлени отрасли, произвеждащи или използващи стоки, класифицирани като опасни съгласно ADR и ADN. Следователно адаптирането на тези спогодби към научно-техническия прогрес е от съществено значение за развитието на транспорта и свързаните с него промишлени отрасли. Измененията имат за цел привеждането на ADR и ADN в съответствие с примерните правила на ООН, включително нови определения, критерии за класификация и номера на ООН, изисквания за опаковане / етикетиране, актуализиране на приложимите стандарти и технически разпоредби, както и редакционни поправки.

Международните разпоредби относно превоза на опасни товари са установени от различни международни организации като Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН), Междуправителствената организация за международни железопътни превози (OTIF) и различни специализирани органи на Организацията на обединените нации. Тъй като правилата трябва да са съвместими помежду си, беше разработена сложна международна система за координация и хармонизация между организациите, участващи в тази дейност. Разпоредбите се адаптират за период от 2 години.

2.1. Спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR)

Спогодбата за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR) регламентира международните превози на опасни товари по шосе между държавите, участващи в ИКЕ на ООН, и други държави, които прилагат ADR (договарящи страни по ADR). ADR влезе в сила на 29 януари 1968 г.

ЕС не е страна по ADR, но всички негови държави членки са договарящи страни по нея.

2.2. Европейско споразумение за международен превоз на опасни товари по вътрешните водни пътища (ADN)

Европейското споразумение за международен превоз на опасни товари по вътрешните водни пътища (ADN) регламентира международните превози на опасни товари по вътрешните водни пътища между държавите, участващи в ИКЕ на ООН, които прилагат ADN (договарящи страни по ADN). ADN влезе в сила на 28 февруари 2008 г.

ЕС не е страна по ADN, но 13 негови държави членки са договарящи страни по нея.

2.3. Работна група по превоза на опасни товари (WP.15) и Административен комитет на ADN

Работната група по превоза на опасни товари (WP.15), Административният комитет на ADN и Комитетът по безопасност по ADN (WP.15/AC.2) са органите, създадени от ИКЕ на ООН с цел да вземат решения относно измененията на ADR и ADN. Тези органи се състоят от представители на държавите — членки на ИКЕ на ООН, които прилагат ADR и ADN. Всяка договаряща страна по ADR и ADN има право на глас.

Съгласно глава VII — „Гласуване“ на задачите и процедурния правилник на WP.15, единствено пълноправните участници разполагат с глас в рамките на WP.15 и решенията на този орган се вземат главно с консенсус. При WP.15 се гласува с вдигане на ръка.

Съгласно член 17, параграф 7 от ADN всяка договаряща страна, представена на сесията на Административния комитет на ADN, има право на глас.

Измененията, приети по време на двугодишния период 2024—2026 г., включват широк набор от адаптации към научно-техническия прогрес.

По отношение на ADR, WP.15 взе решението относно тези предложени изменения на всяка от сесиите, посочени в точка 2.4 по-долу. По отношение на ADN, Административният комитет взе решението относно измененията на своята 35-та сесия в Женева на 30 януари 2026 г.

В съответствие с член 14 от ADR, след като бъде одобрено от WP.15, всяко предложено изменение на приложенията към ADR трябва да се счита за прието, освен ако в срок от 3 месеца след датата, на която генералният секретар на Организацията на обединените нации го е разпространил, най-малко една трета от договарящите страни или пет измежду тях, когато едната трета е по-голяма от това число, не са уведомили писмено генералния секретар, че се противопоставят на предложеното изменение.

В съответствие с член 20 от ADN, след като бъде одобрено от Административния комитет на ADN, изменението трябва да се счита за прието, освен ако в срок от 3 месеца след датата, на която генералният секретар на Организацията на обединените нации го е разпространил, най-малко една трета от договарящите страни или пет измежду тях, когато едната трета е по-голяма от това число, не са уведомили писмено генералния секретар, че се противопоставят на предложеното изменение.

Измененията, приети от WP.15, бяха изпратени на генералния секретар на Организацията на обединените нации, така че те бяха предоставени на договарящите страни по ADR на 1 юли 2026 г. за приемане в съответствие с процедурата, посочена в член 14 от ADR, и са достъпни и онлайн[1].

Измененията, приети от Административния комитет на ADN, бяха разпространени от генералния секретар на Организацията на обединените нации на договарящите страни по ADN на 1 юли 2026 г. за приемане в съответствие с процедурата, посочена в член 20 от ADN. Те са достъпни и онлайн[2].

До 30 септември 2026 г. за ADR и за ADN генералният секретар на Обединените нации, в качеството си на депозитар, може да получава възражения по измененията, приети на сесиите, посочени по-горе.

2.4. Предвидените актове на WP.15 и на Административния комитет на ADN

Целта на предвидените актове е да се осигури безопасен и сигурен превоз на опасни товари по шосе и по вътрешни водни пътища, като се актуализират определени разпоредби. Те включват, наред с другото, списъка на опасните товари, допуснати за превоз, инструкциите за опаковане, списъка на приложимите стандарти, както и други технически изисквания за различни средства за съхранение.

Следва да се отбележи, че международни разпоредби относно превоза на опасни товари са установени от различни международни организации. Сред тях са Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) и различни специализирани органи на Организацията на обединените нации като Подкомисията от експерти по превоза на опасни товари към Икономическия и социален съвет (ECOSOC). Тъй като правилата трябва да са съвместими, беше разработена сложна международна система за координация и хармонизация между организациите, участващи в тази дейност. Разпоредбите се адаптират за период от 2 години.

При подготовката на тези изменения бяха проведени консултации с широк кръг от експерти от публичния и частния сектор. В процеса на изготвяне на измененията се състояха следните технически срещи:

– в рамките на Подкомисията от експерти по превоза на опасни товари към ECOSOC на ООН:

1) 64-тата сесия в Женева, 24 юни — 3 юли 2024 г.;

2) 65-ата сесия в Женева, 25 ноември — 3 декември 2024 г.;

3) 66-ата сесия в Женева, 30 юни — 4 юли 2025 г.;

4) 67-ата сесия в Женева, 24 ноември — 3 декември 2025 г.;

– в рамките на съвместното заседание (ИКЕ на ООН) на Комисията от експерти по RID и Работната група по превоза на опасни товари:

5) есенната сесия през 2024 г. в Женева, 10 — 13 септември 2024 г.;

6) пролетната сесия през 2025 г. в Берн, 24 — 28 март 2025 г.;

[1] CN.252.2026-Eng.pdf.
[2] CN.254.2026-Eng.pdf.

7) есенната сесия през 2025 г. в Женева, 17 — 25 септември 2025 г.;

8) пролетната сесия през 2026 г. в Берн, 24 — 27 март 2026 г.;

– в рамките на ИКЕ на ООН — WP.15 (ADR) на тяхната:

9) 116-а сесия в Женева, 5 — 8 ноември 2024 г.;

10) 117-а сесия в Женева, 6 — 8 май 2025 г.;

11) 118-а сесия в Женева, 4 — 6 ноември 2025 г.;

12) 119-а сесия в Женева, 5 — 8 май 2026 г.;

– в рамките на ИКЕ на ООН — WP.15/AC.2 (ADN) на тяхната:

13) 44-а сесия в Женева, 26 — 30 август 2024 г.;

14) 45-а сесия в Женева, 27 — 31 януари 2025 г.;

15) 46-а сесия в Женева, 25 — 29 август 2025 г.;

16) 47-а сесия в Женева, 26 — 30 януари 2026 г.;

и на Административния комитет на ADN на неговата 35-а сесия в Женева на 30 януари 2026 г.

На тези заседания експертите от горепосочените комисии анализираха и обсъдиха отделните предложения за изменения. В повечето случаи препоръчаното действие беше подкрепено единодушно. За някои предложения препоръките бяха подкрепени от мнозинството от експертите.

Освен ако предложените изменения на приложенията към ADR, разпространени от генералния секретар на Организацията на обединените нации, бъдат счетени за отхвърлени съгласно член 14, параграф 3 в срок от 3 месеца от датата на уведомлението, т.е. 1 октомври 2026 г., въпросните изменения ще влязат в сила на 1 януари 2027 г. и ще бъдат обвързващи за страните.

Освен ако предложените изменения на приложените правила към ADN бъдат счетени за отхвърлени съгласно член 20, параграф 5 в срок от 3 месеца от датата на уведомлението, т.е. 1 октомври 2026 г., въпросните изменения ще влязат в сила на 1 януари 2027 г. и ще бъдат обвързващи за страните.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА ЕС

Целесъобразно е да се определи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза по отношение на тези изменения на ADR и ADN, тъй като те ще бъдат обвързващи съгласно международното право и са в състояние да окажат съществено въздействие върху съдържанието на правото на Съюза, а именно Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[3]. С посочената директива се определят изисквания за автомобилния, железопътния и вътрешноводния превоз на опасни товари, които по силата на член 1 се прилагат в държавите членки или между тях, като се прави позоваване на ADR, RID и ADN. В член 4 от директивата се предвижда, че превозът на опасни товари между държавите членки и трети държави се разрешава при спазване на изискванията на ADR, RID и ADN, освен когато в приложенията е посочено друго.

[3] Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно вътрешния превоз на опасни товари (ОВ L 260, 30.9.2008 г., стр. 13).

Освен това, по силата на член 8 от Директива 2008/68/ЕО, Комисията е оправомощена да адаптира приложение I, раздел I.1 и приложение III, раздел III.1 към същата директива към научно-техническия прогрес, по-специално за отчитане на измененията на ADR, RID или ADN.

По този начин съгласно член 3, параграф 2 от ДФЕС ЕС придоби изключителна компетентност в областите, обхванати от международните споразумения за ADR и ADN. Тъй като Директива 2008/68/ЕО изрично включва приложенията към ADR и приложените правила към ADN в правото на ЕС както за националния, така и за международния превоз на опасни товари, всички промени, направени на международно равнище в тези споразумения, пряко променят законодателството на ЕС.

ЕС не е договаряща страна по ADR и ADN. Този факт обаче не е пречка той да упражнява своята компетентност посредством установяване чрез своите институции на позиция, която да се заеме от негово име в органите, създадени по силата на някое от двете споразумения, по-специално посредством държавите членки, които са страни по някое от двете споразумения, като действат съвместно в негов интерес[4].

Понастоящем има 55 договарящи страни по ADR и всички държави членки на ЕС са договарящи страни по тази спогодба. Броят на договарящите страни по ADN е 18, като 13 държави — членки на ЕС, са договарящи страни по това споразумение.

Предвидените изменения се считат за целесъобразни с оглед на безопасния превоз на опасни товари по икономически ефективен начин, като се отчита техническият прогрес, и поради това може да бъдат подкрепени.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

WP.15 е орган, създаден по силата на споразумение, а именно Спогодбата за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR).

Административният комитет на ADN е орган, създаден по силата на споразумение, а именно Европейското споразумение за международен превоз на опасни товари по вътрешните водни пътища (ADN).

Предложените актове на WP.15 и Административния комитет на ADN представляват актове с правно действие съгласно ADR и ADN. При описаните по-горе условия, предложените актове ще бъдат обвързващи съгласно международното право в съответствие с член 14 от ADR и член 20 от ADN и могат да окажат съществено въздействие върху съдържанието на законодателството на ЕС, а именно Директива 2008/68/ЕО. Това е така, защото член 1 от Директива 2008/68/ЕО прави задължително използването на тези правила за автомобилния и вътрешноводния превоз на опасни товари в рамките на държавите членки и между тях, а член 4 от Директива 2008/68/ЕО относно трети държави предвижда, че „превозът на опасни товари между държавите членки и трети държави се разрешава при спазване на изискванията на ADR, RID и ADN, освен когато в приложенията е посочено друго“. Освен това, горепосочените изменения ще имат отражение върху действието на Директива 2008/68/ЕО с оглед на

[4] Решение на Съда на Европейския съюз от 7 октомври 2014 г., *Германия/Съвет*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, точка 52.

нейния член 8. По силата на тази разпоредба Комисията е оправомощена да адаптира приложение I, раздел I.1 и приложение III, раздел III.1 към Директива 2008/68/ЕО към научно-техническия прогрес, „по-специално за отчитане на измененията на ADR, (...) и ADN“.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на споразуменията.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

Главната цел и съдържанието на предвидения акт се отнасят за превоза на опасни товари по шосе и вътрешни водни пътища. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 91 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното Решение на Съвета следва да бъде член 91 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

За целите на прозрачността и правилното позоваване в *Официален вестник на Европейския съюз* се публикуват решенията на Работната група по превоза на опасни товари (WP.15) и Комитета по безопасност по ADN, като се посочва датата на влизането им в сила.

2026/0249 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз по отношение на измененията на приложенията към Спогодбата за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR) и на приложените правила към Европейското споразумение за международен превоз на опасни товари по вътрешните водни пътища (ADN)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

1) Спогодбата за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR) влезе в сила на 29 януари 1968 г. Европейското споразумение за международен превоз на опасни товари по вътрешните водни пътища (ADN) влезе в сила на 28 февруари 2008 г.

2) В съответствие с член 14 от ADR всяка договаряща страна може да предложи едно или повече изменения на приложенията към тази спогодба. Това означава, че Работната група по превоза на опасни товари (WP.15), създадена от Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН), може да приема изменения на приложенията към ADR. В съответствие с член 20 от ADN Комитетът по безопасност и Административният комитет, създадени от ИКЕ на ООН, могат да приемат изменения на приложените правила към ADN.

3) Измененията, приети по време на двугодишния период 2024—2026 г. от WP.15 и Административния комитет на ADN относно превоза на опасни товари по шосе и вътрешни водни пътища, са съобщени на договарящите страни по ADR и ADN на 1 юли 2026 г. Освен ако предложените изменения на приложенията към ADR и на приложените правила към ADN бъдат счетени за отхвърлени в срок от 3 месеца от датата на уведомлението, т.е. 1 октомври 2026 г., въпросните изменения ще влязат в сила на 1 януари 2027 г. и ще бъдат обвързващи за страните.

4) Измененията на приложенията към ADR и на приложените правила към ADN, ако бъдат приети, ще породят правни последици и могат да окажат съществено въздействие върху съдържанието на правилата на Съюза.

5) Поради това е необходимо да се установи позицията, която трябва да се заеме по отношение на измененията на приложенията към ADR и на приложените правила към ADN.

6) Позицията на Съюза трябва да се изрази от държавите — членки на Съюза, които са договарящи страни по ADR и ADN, като действат съвместно в интерес на Съюза,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Съюзът се съгласява с проектоизмененията на приложения A и B към ADR, както е посочено в Уведомление C.N.252.2026.TREATIES-XI.B.14 на ООН, в рамките на Работната група на ИКЕ на ООН по превоза на опасни товари — WP.15, и с проектоизмененията на приложените правила към ADN, както е посочено в Уведомление C.N.254.2026.TREATIES-XI.D.6 на ООН, в рамките на Административния комитет на ADN.

Член 2

Позицията, определена в член 1, се изразява от държавите — членки на ЕС, които са договарящи страни по ADR и ADN, като действат съвместно в интерес на ЕС.

Член 3

Незначителни технически промени в позицията, определена в член 1, могат да се договарят, без да е необходимо допълнително решение на Съвета.

Член 4

Решенията на работната група по превоза на опасни товари (WP.15) и Комитета по безопасност по ADN се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*, като се посочва датата на влизането им в сила.

Член 5

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател